

הציפיה לאולה המחפץ חיים'

הנה דוד צ'ק'ק'

לפנים היה יושב מלך המשיח בשערי רומי, היינו בשערי החורבן היהודי, שם היה מקומו, משום שביחד עם החורבן קמה הגאולה, היא הלכה ביחד עם גולי ישראל לרומי, והוא - נתיישב בשערי העיר שהחריבה את מקדשינו וחיכה שנבוא אליו.

- מתי יבוא מר?

- היום.

והיום הזה עדיין נמשך. זה אותו היום, היחיד והמיוחד, שמשיח מחכה עליו. אולם אז הוא ישב בשערי רומי, היום הוא יושב ליד כל דלת של בית יהודי, הוא מרים עיניו ורואה את המזוזה על פתחו של הבית, מיד הוא מתיישב ומחכה שיפתחו לו את הדלת.

ואין עוד לומר: אימתי יבוא מר? כי הוא כבר ישנו ומחכה עלינו. זה עניין של שעות ספורות.

ובכן יהודים! לבשו נא את הקאפוטות של שבת, חבשו את מצנפת הפלוסין המבהיקה, פרשו נא לרגע לקרן זווית, ועשו חשבון נפשכם בטרם תצאו לקבל את פניו.

- את פני מלך המשיח.

"ציפית לישועה"? - משמע לחיות תמיד תוך ציפיה! להיות תמיד דרוך, להטות אוזן ולהקשיב: האין צעדיו נשמעים? אולי יותר רצוי לחכות ליד הדלת, להיות מוכנים לפסוע, ובהשמע האות - נפסע על גבי הקברים הפתוחים, ישר לארצינו הקדושה. ומי שלא היה דרוך בצפייתו, הרי ירוץ אחר כך, ומי יודע אם ישיג את אלה שיפסעו כבר בדרכם לארץ ישראל של מעלה.

זהו דבר פשוט ביותר, ואין לפקפק בו.

ומכיוון שה"חפץ חיים" היה אדם פשוט ביותר, ואולי האדם הפשוט ביותר בעולם כולו, לא הפליג הוא בפלפולים ופירושים במאמר "ציפית לישועה", אלא ביארו ביאור פשוטו כמשמעו, מוכן ומזומן היה כעת לקבל את פני המשיח.

וכיצד פוגשים אותו?

הולכים אל חצקליה, הבעל - עגלה העירוני, שכרכרה לו ששיבה נזרקה בה, וסוס לו שמטעמים בלתי מובנים עדיין משרך הוא את רגליו, ומבקשים ממנו שיצא, בשכר, אל מחוץ לעיר, על מנת לקבל את פני המלך המשיח.

ואם כי רחוק חצקליה מלהיות תלמיד חכם, בכל זאת לא יסרב הוא את פיו של ר' ישראל מאיר, והוא יצא את העיירה בדחילו וברחימו ובחריקת הגלגלים על מנת לקבל, ביחד עם ר' ישראל מאיר, את פני המשיח.

- וכי יש לך דבר פשוט מזה?

ובשעה שהצימאון לגאולה הציק לו ביותר, בשעה שהוא הרגיש כי אמנם אי אפשר כבר להמשיך בחיי הגלות המרים והקשים, והתשוקה הזאת מילאה את ישותו ועברה על כל

גדות הנשמה הגדולה שלו - לא יכול היה עוד לשבת באפס מעשה עד שיבואו להגיד לו, כי משיח הולך, ולכן החליט הוא בעצמו לעלות לארץ ישראל, כמובן ששם הוא יופיע בראשונה, ועד שהידיעה תבוא...

וחייבים אתם לדעת, יהודים, כי למרות שארץ ישראל היא טבור הארץ, הרי היא בשביל היהודים קצה העולם ממש, כי ממנה והלאה אין עוד דרך בשביל יהודי, ואין בכלל עולם יהודי אחריה, ומכיון שבאת לארץ ישראל, שוב אין לך מקום שתוכל לחשוב עליו להמשיך בדרכך בחיים.

ולמה, איפוא, לחכות בראדין?! מוטב לחכות בירושלים!

הוא לא עלה לארץ ישראל, הקב"ה לא רצה בכך. מחלת אשתו מנעה את זאת, ולאחר מכן מחלת בתו, ולבסוף חולשתו הגדולה שלו - גופא, אולם גם ראדין היא עיירה יהודית וגם אליה תבוא השמועה על ביאת המשיח, והוא תמיד מוכן. תמיד.

ולפעמים היה מתלבש בקפוטת השבת שלו ביום חול פשוט, ואז היו עיניו נוצצות ופניו המאירים - מאירים פי שבע. והיה הוא עומד באמצעו של חדרו הקטן, נשען על גבי שולחנו המהוקצע, ותוהה בעינים בוחנות לעבר קצה העיירה:

- האם באמת?... ---

ואף אחד לא העיז להגיד לו, כי הוא, עדיין לא בא.

כי בשעה שעמדו על ידו וראו את הכמיהה הגדולה לגאולה, את עיניו שממש יצאו מחוריהן ברגע זה של ציפיה - אי אפשר היה לחשוב שמשיח עדיין איננו, ואמנם כל אחד מאיתנו חשב באותו רגע, אולי באמת צועד המשיח בקרבת מקום ואני אאחר בואו?

אולי הוא כבר על הגשר שעל הנחל הקטן המתפתל לאורכו של ראדין, והנה הוא יכנס לעיר ואף אחד לא ירגיש בזה?

כזה היה המעמד אצל החפץ חיים בשעה שהוא חיכה למשיח שיבוא.

ואנו אומרים בכל יום ויום: "בכל זאת אחכה לו", ואנו איננו מתביישים לחזור על זה כל יום, וליבנו אין איתנו ואין אנו חושבים כלל על זה, אלא חוזרים אנו וממלמלים:

- אחכה לו, אחכה לו.

ואין אנו מחכים.

והוא חיכה. בפשטות גמורה. משום שהוא היה אדם פשוט מאוד, ואולי האדם הפשוט ביותר בעולם כולו.



ואילו היה חי פה עימנו היום?

היה עומד על פתחו של חדר עלוב בשיכון, במעברה או בשוב עולים, היה מנשק את המזוזה המנושקת והמצוחצחת מנשיקות של אנשים פשוטים, והיה אומר בקולו הפשוט:

- כהנים, השחיזו סכיניכם! לויים, סלסלו בגרונכם! יהודים, חפשו נא חפש היטב פרה אדומה, כי בנפשינו הדבר! הכינו נא בהקדם האפשרי תורים ובני יונה, פרים ואלים, סולת ושמן! הזהרו כבר כעת מטומאה, לימדו הלכות, הרי לא יספיק לנו הזמן אפילו להשחיז הסכינים! אפילו את העגלה לא נספיק לרתום!

- היכן חצקליה הבעל - עגלה?

הוא שוכב מתחת לראדין, ביחד עם כל העיירה, לא הרחק מקברו של החפץ חיים.

הוא נקבר ביחד עם בני עיירתו, כרכרתו גם היא איננה בעולם, ה' נתן וה' לקח, יהי שמו מבורך. אז ודאי שצריכים למהר, כי נצא ברגל לקבל את פני מלך המשיח. ואולי גם חצקליה יצא לקראתו, והשוט הארוך בידו, ויגיד, כשהוא מתכופף אל האדם הגדול הזה, נמוך הקומה:

- נו, רבי, נוסעים אל הגשר?

- מה אתה מדבר, גשר?! חצקליה, האם כעת זמן לנסוע לגשר, והוא ליד הדלת ממש!

ואילו היה חי כעת?

עצרו רגע! מה הרעש הזה של מכוניות ובתי חרושת? מה הצלצול ומה החיפזון? לאן אתם רצים, בני אברהם יצחק ויעקב? עצרו נא את התנועה בכל העולם והקשיבו:

לר' ישראל מאיר בן ר' אריה זאב הכהן מראדין יש משהו לשאול אתכם, בני ישראל! - האם פעמיו של מלך המשיח כבר נשמעים?